

OBSAH

PRÍHOVOR , starosta

Úvod

1. Základná terminológia

- A) KOMUNITNÉ PLÁNOVANIE
- B) KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
- C) PROCES PRÍPRAVY KOMUNITNÉHO PLÁNU

2. ANALYTICKÁ ČASŤ

- 2.1 SOCIÁLNO – DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA
- 2.2 PREDPOKLADANÁ POTREBA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB – odhad vývoja
- 2.3 ANALÝZA POTRIEB OBYVATEĽOV - Dotazník

3. IDENTIFIKÁCIA OBLASTÍ V SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH

- 3.1 SWOT ANALÝZA – CS 1 RODINA A DETI
- 3.2 SWOT ANALÝZA – CS 2 SENIORI a ZŤP
- 3.3 SWOT ANALÝZA – CS3 OSOBY OHROZENÉ SOCIÁLNYM VYLÚČENÍM
- 3.4 SWOT ANALÝZA – CS 4 Mládež

4. ZDROJE A ROZPOČET OBCE

- 4.1 FINANČNÉ ZDROJE
- 4.2 PREHLAD ČERPANIA ROZPOČTU

5. STRATEGICKÁ ČASŤ

- 5.1 VŠEOBECNÉ PRIORITY
- 5.2 PRIORITY A OPATRENIA

6. AKČNÝ PLÁN

7. MONITOROVANIE A HODNOTENIE KPSS

Záver

ZOZNAM POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

ZOZNAM PRÍLOH:

Tento Komunitný plán sociálnych služieb bol vytvorený vďaka finančnej podpore zo ŠF ESF a štátneho rozpočtu SR prostredníctvom SORO FSR, ktorý podporil projekt “ Komunitné siete partnerstva“ prijímateľa Partnerstvo sociálnej inklúzie subregiónu Šariš.

Príhovor starostu obce

ÚVOD

Obec Záhradné v súlade s § 83 ods. 5 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v platnom znení spracovala Komunitný plán sociálnych služieb. Metodicky bol proces komunitného plánovania sociálnych služieb zabezpečený Partnerstvom sociálnej inklúzie subregiónu Šariš, ktorého je obec Záhradné členom.

Proces decentralizácie verejnej správy po roku 1989 umožnil vytvoriť priestor pre dialóg a aktívnu spoluprácu medzi územnou samosprávou, štátnou správou, aktivistami, mimovládnyimi, cirkevnými organizáciami apod. Nevyhnutnou podmienkou je priama participácia občanov pri rozhodovaní o veciach verejných, transparentnosť zo strany inštitúcií a organizácií, ako aj flexibilita pri riešení problémov týkajúcich sa občanov – miestnej komunity.

I. ZÁKLADNÁ TERMINOLÓGIA

A) **Komunitné plánovanie sociálnych služieb** je metóda, ktorá umožňuje spracovávať rozvojové materiály v oblasti sociálnych služieb verejného života na úrovni obce i kraja a ktorá výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie. Charakteristickým znakom metódy je dôraz kladený na:

- zapájanie všetkých, ktorých sa spracovávaná oblasť týka,
- dialóg a vyjednávanie,
- dosiahnutie výsledku, ktorý je prijatý a podporovaný väčšinou účastníkov.

Aby občania mohli uspokojovať svoje záujmy, potreby a nároky, musia spolupracovať s ďalšími ľuďmi. Ich záujmy a potreby sa môžu líšiť. Ľudia musia o svojich potrebách a záujmoch diskutovať, informovať sa o možných zdrojoch ich naplnenia a spoločne hľadať kompromisné riešenia, ktoré by aspoň čiastočne vyhovovali všetkým a pre nikoho by neboli prehrrou.

Komunitné plánovanie je jedna z metód komunitnej práce, čiže práce s komunitou v prospech komunity. Plánovanie je cestou z miesta nazývaného "súčasnosť" do miesta pomenovaného "dohodnutá budúcnosť". Pojem komunita je odvodený z latinského slova *communitas*, čo znamená vľúdnosť, pospolitosť či spoločné nazívanie ľudí.

Pri komunitnom plánovaní je potrebné zvážiť potreby občanov, potreby a možnosti poskytovateľov služieb a možnosti tých, ktorí poskytujú zdroje na napĺňanie potrieb komunity. V záujme napĺňania spoločnej predstavy o budúcnosti sociálnych služieb v danej komunite sa stretávajú a spoločne plánujú jednotliví aktéri:

- objednávateľia služieb,
- poskytovatelia služieb,
- príjemcovia služieb (klienti).

Všetky tri strany majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti, najmä v oblasti rozhodovania a finálnej podoby komunitného plánu.

Komunitné plánovanie je otvorený aktívny proces zisťovania potrieb, zdrojov a hľadanie najlepšieho riešenia v oblasti sociálnych služieb.

Sociálne služby sa poskytujú formou terénnou, ambulantnou, pobytovou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

Rozdelenie sociálnych služieb:

- sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie

základných životných potrieb v zariadeniach

- sociálne služby na podporu rodiny s deťmi
- sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku
- sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií
- podporné služby

B) **Komunitný plán sociálnych služieb obce Záhradné** na roky 2011 – 2015 je dokument analyzujúci súčasný reálny stav sociálnych služieb v obci a jej okolí, ich kvalitu a rozvoj v budúcnosti.

Je výsledkom vzájomnej a otvorenej spolupráce medzi všetkými účastníkmi komunitného plánovania, ktorí majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti. Účastníkmi komunitného plánovania sú:

- Užívatelia/prijímatelia/klienti sociálnych služieb sú tí občania, ktorí sociálne služby už prijímali, prijímajú a budú prijímať v budúcnosti. Užívateľom sa v priebehu svojho života môže stať každý občan.
- Poskytovatelia sociálnych služieb môžu byť verejní a neverejní, ktorí sociálne služby poskytujú, prevádzkujú, dodávajú klientom. Poskytovatelia sú povinní prihliadať na individuálne potreby prijímateľov sociálnych služieb, t.j. poskytovať služby také a tak, aby sa zachovala, eventuálne zvýšila kvalita života klientov.
- Objednávateľom sociálnych služieb je väčšinou štátna správa, samospráva, voľbami poverení zástupcovia, ale aj nadácia alebo agentúry, ktoré obvykle majú spracované plány strategického rozvoja sociálnych služieb.

Cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb v obci Záhradné je zmobilizovanie občanov, mimovládnych organizácií, cirkevných organizácií, dobrovoľníkov, samosprávu a orgány štátnej správy. Dôležité je identifikovanie sociálnych problémov v obci a návrhy ich riešení cez priority a opatrenia, a to so zreteľom na klienta, poskytovateľov sociálnych služieb, technickej vybavenosti apod., viesť aktívny dialóg k daným problémom, podpora sociálneho fungovania participácie, predchádzať sociálnemu vylúčeniu, chudobe, sociálnej odkázanosti a prehlbovaniu týchto negatívnych a spoločenských javov, rozširovať a čo možno v najväčšej miere skvalitniť poskytovanie sociálnych služieb v obci.

Podľa § 80 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách musí obec poskytovať alebo zabezpečovať nasledovné služby:

- základné sociálne poradenstvo
- sociálnu službu fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb v zariadení,
- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
- sociálnu službu v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu,
- sociálnu službu v zariadení,
- opatrovateľskú službu,
- prepravnú službu,
- odľahčovaciu službu.

Obec môže poskytovať alebo zabezpečovať podpornú sociálnu službu v zariadení (denné centrum, jedáleň, pracovňa), stredisko osobnej hygieny, sprostredkovanie tlmočnickej služby, sprostredkovanie osobnej asistencie, sprievodcovskú a predčitateľskú službu, požičiavanie pomôcok, monitorovanie a signalizáciu potreby pomoci, krízovú pomoc poskytovanú prostredníctvom telekomunikačných technológií, pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov ako samostatnú odbornú činnosť, terénnu sociálnu službu prostredníctvom terénnych programov.

C) **Proces prípravy KPSS v obci Záhradné** bol začatý v júni 2010 podpisom zmluvy s PSI Šariš a následne boli započaté práce v týchto fázach:

FÁZY
komunitného plánovania sociálnych služieb (KPSS) realizovaného PSI Šariš
v obciach okresov Prešov

PRÍPRAVNÁ FÁZA KPSS		
Aktivita	Zodpovednosť	Termín
1. Oboznámenie zástupcov samospráv s procesom KPSS - aktivity a výstupy	Komunitní konzultanti PSI Šariš	Máj - jún 2010
2. Akceptácia procesu KPSS v obci/meste - podpis Zmluvy o dielo (obec + PSI Šariš)	Obec/mesto + PSI Šariš	Jún 2010
3. Spracovanie časového harmonogramu realizácie KPSS v obci	Komunitní konzultanti PSI Šariš	Jún 2010
4. Vzdelávanie zástupcov samospráv + zástupcov CS so zameraním na proces KPSS	PSI Šariš (lektori)	September - okres Prešov
5. Oboznámenie verejnosti s procesom KPSS (informačné table obce, informačné letáky a plagáty, rozhlas, internet a pod.)	Obec + PSI Šariš	Priebežne - počas celého procesu KPSS
ANALYTICKÁ FÁZA KPSS		
Aktivita	Zodpovednosť	Termín
1. Vstupná analýza Analýza demografických údajov obce - počet obyvateľov podľa pohlavia (M/Ž) - veková štruktúra obyvateľstva - vzdelanostná štruktúra obyvateľstva - pôrodnosť, úmrtnosť, prírastok , úbytok Analýza sociálnych služieb v obci - opatrovateľská služba (počet opatrovaných/počet opatrovateľov) - prepravná služba (existencia/počet klientov prepravnej služby) - zariadenia sociálnych služieb (druh, počet, kapacita, zriaďovateľ, počet občanov v zariadeniach, finančné výdavky, počet zamestnancov)	Obec, analytik KPSS-PSI Šariš	Júl 2010 - september 2010

- sociálna prevencia a sociálne poradenstvo - personálne zabezpečenie sociálnych služieb (počet zamestnancov/vzdelanie) - finančné zabezpečenie sociálnych služieb - neverejní poskytovatelia sociálnych služieb (poskytovateľ/služba) (príjmy a výdavky neverejných poskytovateľov, zamestnanci) - zamestnanosť a nezamestnanosť v obci - predškolské a školské vzdelávanie školské v obci - zdravotnícke zariadenia a služby v obci - sociálna infraštruktúra v obci • Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a požiadaviek ďalších obyvateľov obce - dotazníkový prieskum - distribúcia dotazníkov - zber dotazníkov - vyhodnotenie dotazníkového prieskumu		
2. Spracovanie výstupov analytickej časti	Analytik KPSS - PSI Šariš	September - október 2010
3. Kreovanie pracovných skupín (návrh členov do PS) v obci	Obec + PSI Šariš	September - október 2010
4. Doplnkové analýzy podľa špecifik CS	Obec + PSI Šariš	Priebežne - podľa potreby KPSS

STRATEGICKÁ FÁZA KPSS		
Aktivita	Zodpovednosť	Termín
1. Pravidelné stretnutia členov pracovných skupín • SWOT analýzy pre prioritné CS • Problémové analýzy • Prioritizácia problémov • Prioritizácia cieľov + strategická vízia • Priority rozvoja sociálnych služieb - Opatrenie	Obec + PSI Šariš + členovia pracovných skupín	Október -december 2010

- Charakteristika opatrenia - Aktivity vedúce k napĺňaniu opatrení - Časový harmonogram plnenia opatrení - Zodpovedný realizátor opatrení - Spolupracujúce subjekty - Klienti - Predpokladané finančné náklady - Zdroje financovania - Riziká a ohrozenia napĺňania opatrení - Efektivita - Ľudské zdroje - Materiálne a priestorové zdroje		
2. Spracovanie výstupov + verejné pripomienkovanie+ dopĺňovanie	Obec + PSI Šariš	Január - marec 2011
3. Spracovanie Komunitného plánu sociálnych služieb a jeho schválenie obecným zastupiteľstvom	Obec + PSI Šariš	Marec – Apríl 2011
4. Grafické spracovanie a tlač KPSS + zverejnenie schváleného KPSS	Obec + PSI Šariš	Máj – Jún 2011

II. ANALYTICKÁ ČASŤ

2.1 Sociálne – demografická analýza

2.1.1 História obce a jej základné údaje

Záhradné leží na severovýchodnom okraji Šarišskej vrchoviny, v údolí Ternianky a Mošurovanky v nadmorskej výške 322 m n. m. Pre chotár sú typické mierne svahy a široké doliny.

Najstaršia písomná zmienka o obci je z roku 1285, z čias panovania kráľa Ladislava IV. 1285. Dedinu Sedikart s chotárom daroval kráľ kláštoru augustiniánov vo Veľkom Šariši. Predtým ju vlastnil neznámy zeman Scego. V písomnostiach z 15.- 16.storočia sa vyskytuje pod maďarským názvom SCEGEKERTHE, ZEDEKERTHE vo význame Scegova Záhrada. Maďarský názov prevzalo okolité slovenské obyvateľstvo a utvorilo nárečový tvar ŠEDZIKART, prípadne SZEDIKERT. Pod týmito názvami sa obec uvádzala až do roku 1948, kedy dostala názov Záhradné.

Obec vlastnili po augustiánoch od 16. Storočia viacerí šľachtici z rodu Verner, Tordai, Orleo, Loniai a v 19. storočí Dessewfio. Obec patrila k najväčším v okolí. Počet obyvateľov od druhej polovice 19. storočia až do polovice 20. storočia sa pohyboval od 547 až do 687 osôb. Obyvatelia sa zaoberali tradičným poľnohospodárstvom a ovocinárstvom. Koncom 19. storočia fungovala v obci tehelňa, liehovar a kameňolom.

Motív ženy s cepom vyjadruje jednu zo základných činností pri poľnohospodárskych prácach a to mlátenie obilia.

Erb obce Záhradné

Prvá škola na území obce vznikla asi okolo roku 1850. Dnes tu funguje Základná škola a Materská škola. Obec je splynofikovaná, je tu kultúrny dom, športový areál, pošta, knižnica a dobrovoľný hasičský zbor, ktorý neodmysliteľne patrí k histórii a životu v obci. V obci sa nachádza kostol Sedembolestnej Panny Márie, bol postavený v rokoch 1968-1970 a architektonicky je zaradený do neoklasicizmu.¹

Kontakt:

Poštová adresa: Obecný úrad, Tulčická 271/2, 082 16 Záhradné

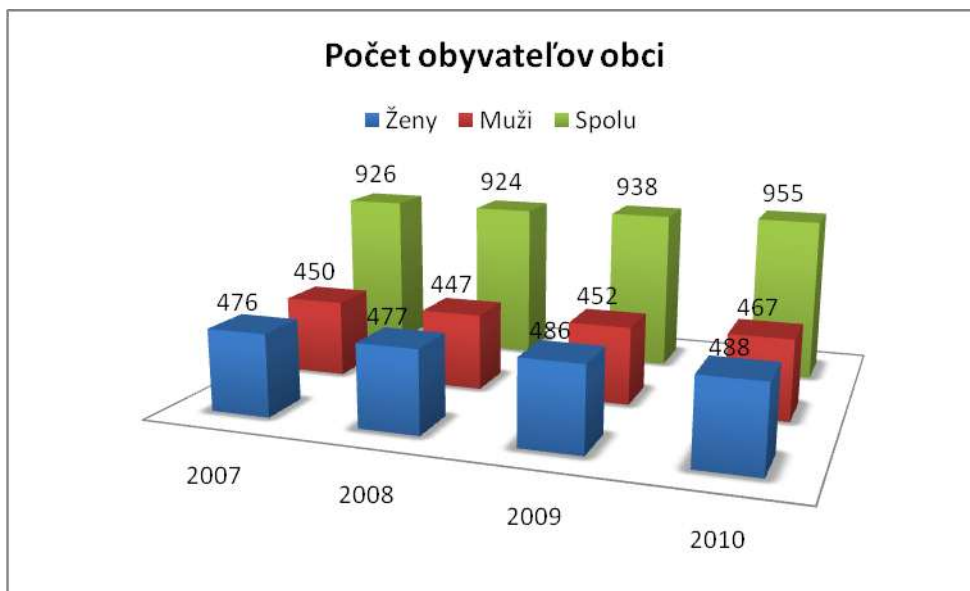
Telefón/ fax: 051/455 77 25,

Email: starosta@obeczahradne.sk, kancelaria@obeczahradne.sk

Web: www.obeczahradne.sk

2.1.2 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia

Obec Záhradné zaznamenáva v posledných dvoch rokoch nárast obyvateľstva, v priemere o cca 15 osôb, pričom sa dlhodobo zachováva mierna prevaha žien, t.j. 51% z celkového počtu obyvateľov. Ide o všeobecne známy štatistický jav v rámci vývoja na Slovensku.

Údaje: Obec Záhradné

2.1.3 Štruktúra obyvateľstva podľa veku

Ukazovateľ	2007			2008			2009		
Rok	Spolu	muži	ženy	Spolu	muži	ženy	Spolu	muži	ženy
Predproduktívny vek (0 - 15 rokov)	179	89	90	166	80	86	180	87	93
Produktívny vek (16-40)	355	183	172	358	185	173	365	186	179
Produktívny vek (41-60)	250	126	124	251	127	124	248	126	122
EAO	605	309	296	609	312	297	613	312	301
Poproduktívny vek (61 - 75 rokov)	100	40	60	105	43	62	104	42	62
Poproduktívny vek nad 76 rokov veku	42	12	30	44	12	32	41	11	30
Spolu	926	450	476	924	447	477	938	452	486

Údaje: Obec Záhradné

Významným faktorom v demografickom vývoji obyvateľstva v obci Záhradné je vysoký % podiel EAO, t.j. 65,4%, pričom občania vo veku 16 – 40 rokov veku tu tvoria vyšší podiel ako skupina vo veku 41 – 60 rokov, a to 59,5%. Ide o skupinu občanov, ktorá bude na trhu práce pôsobiť viac ako 30 rokov, čo je z hľadiska ekonomického rastu významné pre rozvoj obce. Z počtu občanov, ktorí ešte, resp. už nepôsobia na trhu práce, je opäť ekonomicky významná početnejšia skupina občanov vo veku od 0-15 rokov veku, ktorá tvorí z celkového počtu obyvateľov 19,2%, pričom veková skupina nad 61 rokov tvorí 15,5%- ný podiel. Ide opäť o významný údaj z hľadiska plánovania sociálnych služieb a taktiež prípravy finančného rozpočtu na rozvoj sociálnych služieb. Ak porovnáваме údaje z posledného sčítania ľudu v roku 2001, počet obyvateľov sa významne nezvýšil (nárast o 29 občanov), za to ale významne vzrástol počet EAO a to až o 208 občanov. Z hľadiska demografického ide o výrazne „omladenie“ obyvateľstva, čo bolo spôsobené pripravenosťou obce na podporu výstavby nových RD a rekonštrukcie RD pre občanov žijúcich hlavne v krajskom meste Prešov. Návrat mladých ľudí zo zahraničia a ich budovanie rodiny na vidieku, deklaruje záujem občanov žiť v zdravom prostredí a zabezpečiť si trvalé bývanie vo svojom výhradnom vlastníctve.²

2.1.4 Štruktúra obyvateľstva podľa prirodzeného prírastku, resp. úbytku obyvateľstva

Ukazovateľ			
Rok	2007	2008	2009
Narodení	10	6	10
Zomrelí	10	6	6
Prirodzený prírastok/ úbytok	0	0	4

Údaje: Obec Záhradné

Aj v oblasti prirodzeného prírastku sme v obci Záhradné zaznamenali pozitívny trend, a to počet narodených detí v obci je vyšší ako úmrtia (rok 2009). Je to dané vyšším % podielom občanov veku od 16 do 40 rokov veku.

2.1.5 Migrácia obyvateľstva v obci

Ukazovateľ			
Rok	2007	2008	2009
Prist'ahovaní	21	7	24
Odst'ahovaní	5	6	11
Prírastok/úbytok sťahovaním	16	1	13

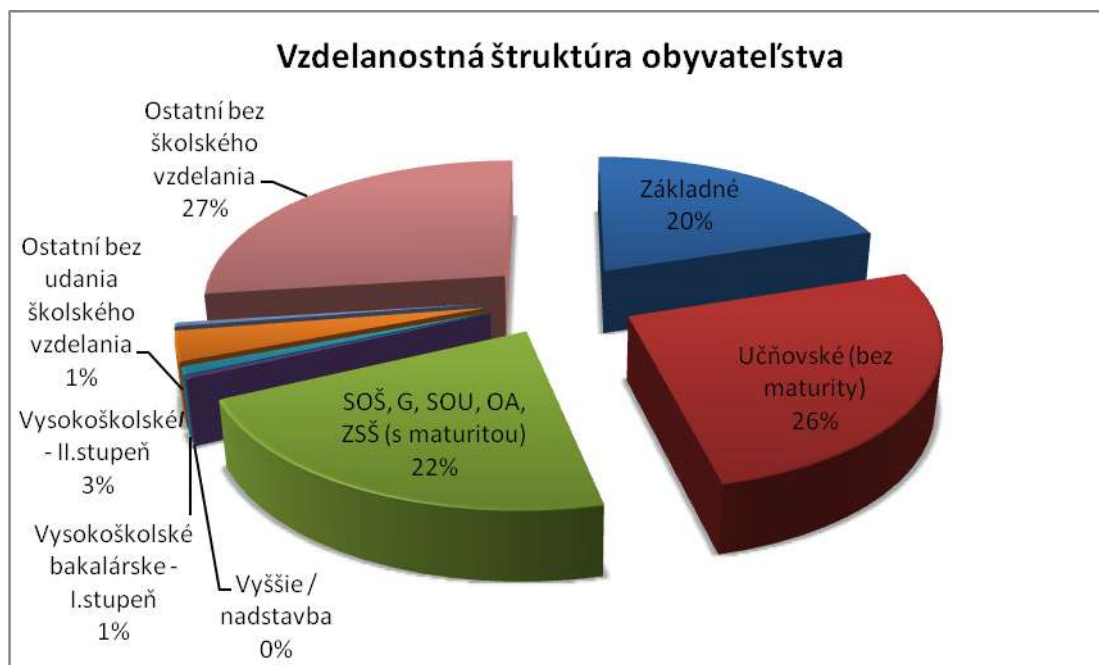
Údaje: Obec Záhradné

Od roku 2005 postupne v obci Záhradné zaznamenali vyšší % podiel príst'ahovaných občanov, čo je spôsobené hlavne sťahovaním sa občanov z miest do obcí, kde sú lepšie a finančne výhodnejšie podmienky na zabezpečenie bývania. Rozvoj individuálnej výstavby RD, resp. rekonštrukcia pôvodných domov a obnovenie viacgeneračného spoločného bývania dlhodobo zaznamenáva nárast počtu obyvateľov v obci, najvyšší bol zaznamenaný v roku 2007 a 2009, v uvedených rokoch bolo prihlásených spolu 45 nových obyvateľov.

2.1.6 Štruktúra obyvateľov obce podľa vzdelania v roku 2009

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Počet občanov	% podiel
Základné	188	20,0
Učňovské (bez maturity)	247	26
SOŠ, G, SOU, OA, ZŠŠ (s maturitou)	203	22
Vyššie / nadstavba	3	0
Vysokoškolské bakalárske - I.stupeň	8	1
Vysokoškolské - II.stupeň	31	3
Ostatní bez udania školského vzdelania	4	1
Ostatní bez školského vzdelania	254	27
Spolu	938	100

Údaje: Obec Záhradné

Obec v súčasnosti nevedie evidenciu obyvateľstva podľa vzdelania, údaje sú uvedené na základe kvalifikovaného odhadu nárastu z posledného sčítania ľudu v r. 2001, v skupine občanov bez školského vzdelania sú uvedení žiaci vo veku 0 -15 rokov veku s neukončenou ZŠ, podľa údajov zo šk. roka 2009/2010. Všeobecne sme ale zaznamenali nárast počtu občanov s ukončeným stredoškolským vzdelaním s maturitou a taktiež aj nárast počtu obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa. Súvisí to s prisťahovaním nových občanov a celoslovenským trendom zvyšovať si kvalifikáciu pokračovaním v štúdiu, hlavne externou formou.

2.1.7 Nezamestnanosť v obci

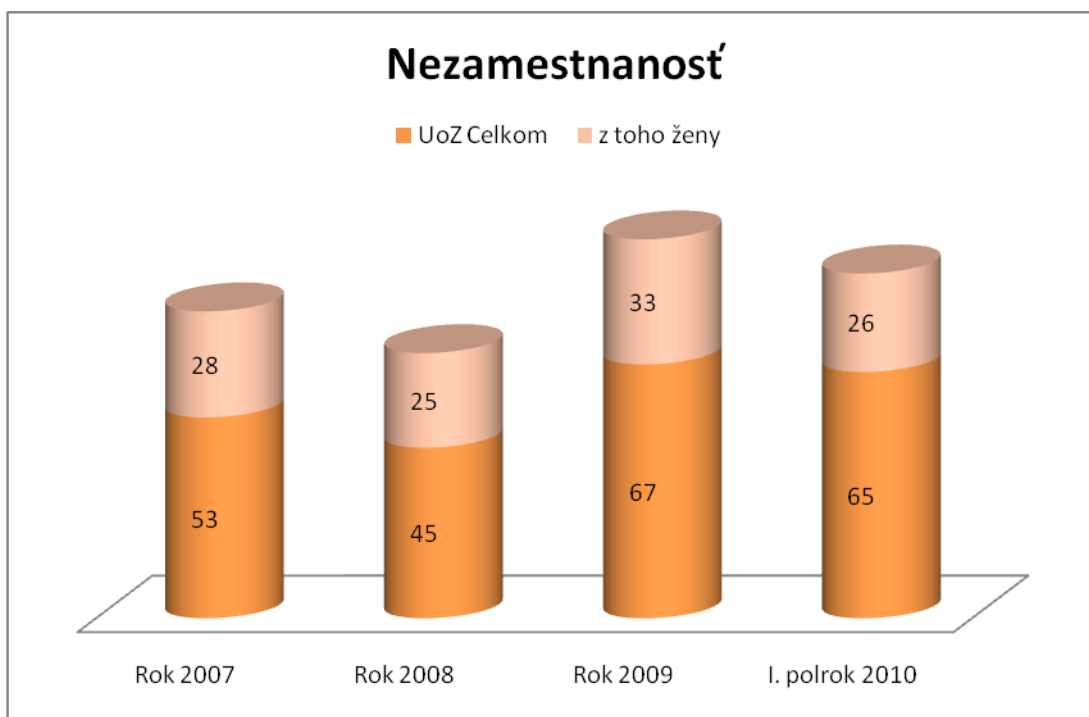
V obci Záhradné sa nezamestnanosť pohybuje na „stabilnej úrovni“, a je nižšia ako priemerná nezamestnanosť v okrese Prešov, aj ako v Prešovskom kraji. Aj tu ale vidno mierny nárast v roku 2009, čo bolo spôsobené dopadom hospodárskej krízy na Slovensko a krajiny EÚ. Nárast spôsobilo znižovanie stavu zamestnanosti v strojárskom a elektrotechnickom priemysle, ktorý je úzko naviazaný na automobilový. Okrem toho došlo k útlmu výstavby bytov vo veľkomestách a obchodných centier, ktoré boli podporované bankovým sektorom.

Nezamestnanosť	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	I. polrok 2010
(Vybrané kategórie UoZ)				

UoZ Celkom	53	45	67	65
z toho ženy	28	25	33	26
Celkový počet obyvateľov	926	924	938	-
% podiel	5,72	4,9	7,1	-
Počet EAO	605	609	629	-
% podiel	8,8	7,4	10,7	-

Údaje: UPSVaR Prešov

Na nezamestnanosti sa podieľali viac ženy, ktorých bolo v evidencii viac ako 50%, čo súvisí nielen z ich vyšším počtom v obci, ale sú aj oveľa rizikovejšie na trhu práce, resp. ich návrat hlavne po MD je spojený so stratou zručností alebo zániku predchádzajúceho zamestnávateľa, resp. miesta.

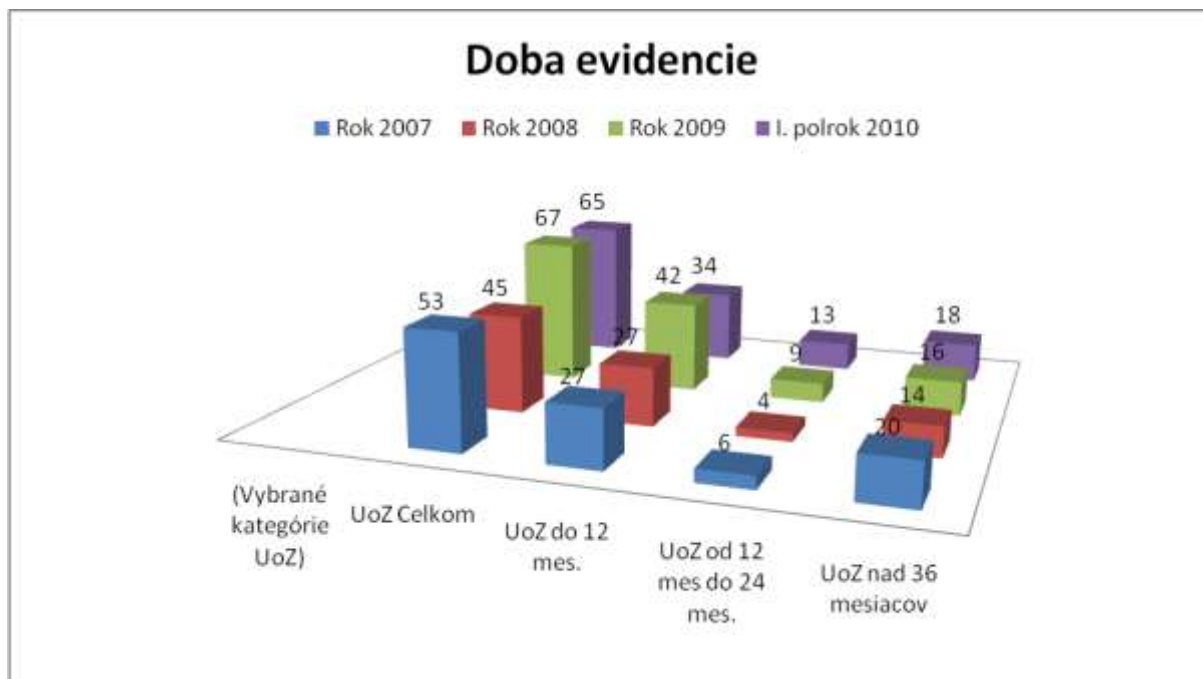

Údaje: UPSVaR Prešov

Nezamestnanosť	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	I. polrok 2010
(Vybrané kategórie UoZ)				
UoZ Celkom	53	45	67	65
UoZ do 12 mes.	27	27	42	34
UoZ od 12 mes do 24 mes.	6	4	9	13
UoZ nad 24 mesiacov	20	14	16	18

Údaje: UPSVaR Prešov

Z uvedených štatistických údajov, čo sa týka dĺžky evidencie vyplýva, že ide o nárazový počet evidovaných občanov v súvislosti s dočasným obmedzením rastu zamestnanosti (do 12 mesiacov) a miernym zvýšením počtu evidovaných v kategórii 12 – 24 mesiacov. Obec sa snaží osoby dlhodobo nezamestnané, resp. znevýhodnené na trhu práce dočasne zamestnávať na sezónne činnosti alebo podporovať ich motiváciu zamestnať sa cez aktivačné práce.

Údaje: UPSVaR Prešov

Štruktúra nezamestnaných občanov, ktorí sú evidovaní na UPSVaR Prešov kopíruje vzdelanostnú štruktúru občanov v obci, ale aj všeobecnú ponuku voľnej pracovnej sily (najvyšší počet nezamestnaných je s učňovským vzdelaním a u osôb vo veku nad 45 rokov veku).

2.2 Predpokladaná potreba KPSS

P.č.	Otázka	Záhradné		
		2007	2008	2009
A. V zmysle zákona č. 447/2008 o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov				
1.	Celkový počet osôb / obyvateľov obce, ktorí sú nositeľmi preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím:	44	46	52
	1.1 z toho počet detí do 18 rokov	5	6	5
	1.2 z toho počet osôb vo veku od 19 - 60 rokov	13	13	19

	1.3 z toho počet osôb starších ako 61 rokov	26	27	28
	Celkový počet opatrovaných osôb, u ktorých bol blízkeho členovi rodiny poskytovaný príspevok za opatrovanie:	16	15	11
	2.1 z toho počet detí do 18 rokov	0	0	0
	2.2 z toho počet opatrovaných osôb vo veku 19 - 60 rokov	3	3	3
2.	2.3 z toho počet opatrovaných osôb starších ako 60 rokov	13	12	8
	Celkový počet osôb, ktorým bol poskytovaný príspevok za opatrovanie:	15	14	11
3.	3.1 z toho počet osôb - poberateľov starobného dôchodku	8	6	5
4.	Celkový počet osôb, ktorým bol poskytovaný príspevok na osobnú asistenciu	2	2	2
5.	Celkový počet osôb, ktorým bol poskytnutý príspevok na kúpu pomôcky	0	0	0
6.	Celkový počet osôb, ktorým bol poskytovaný peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia	0	0	1
7.	Celkový počet osôb, ktorým bol poskytovaný príspevok na prepravu	0	0	0
8.	Celkový počet osôb, ktorým bol poskytovaný príspevok na prevádzku motorového vozidla	7	7	8
B. V zmysle zákona 280/2002 Z.z. o rodičovskom príspevku				
9.	Celkový počet osôb, ktorým bol vyplácaný rodičovský príspevok pre zlý zdravotný stav dieťaťa do 6 rokov	1	0	2
C. V zmysle zákona č. 305/2003 o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele				
10.	Celkový počet rodín, v ktorých boli vykonávané opatrenia SPO a SK	1	5	6
D. V zmysle zákona č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi				
	Celkový počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi	27	25	24
11.	9.1. Z toho počet poberateľov, u ktorých boli na dávku odkázané aj nezaopatrené deti	5	4	5
12.	Celkový počet odkázaných osôb na dávku v hmotnej núdzi	45	37	35
13.	Celkový počet osôb, ktorým bol poskytovaný príspevok na bývanie	16	14	13

Údaje: UPSVaR Prešov

Služba poskytovaná UPSVaR	rok 2007	rok 2008	rok 2009
Sociálno právna ochrana (SPO)	0	2	1
Kuratela dospelých	0	1	0

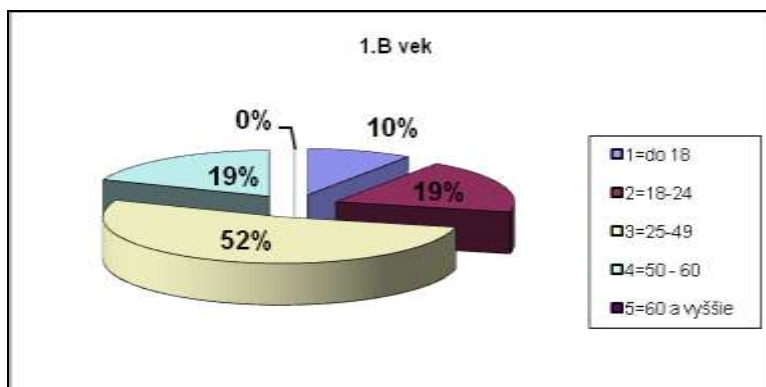
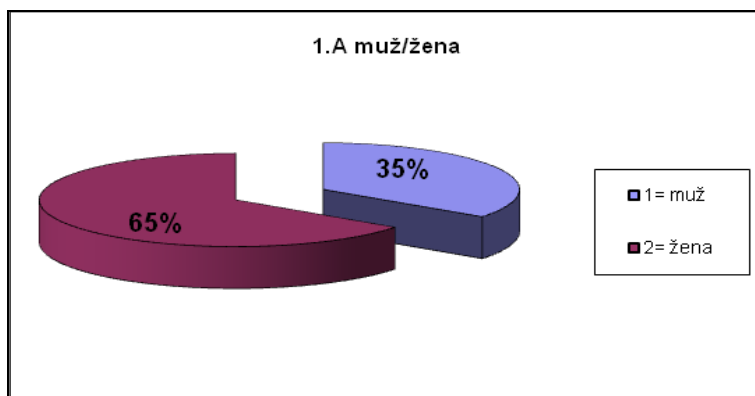
Údaje: UPSVaR Prešov

Potreby klientov mapovala riadiaca, resp. pracovná skupina, v ktorej boli zastúpené všetky inštitúcie pôsobiace v obci a zástupcovia kategórií občanov (dôchodcovia/seniori, matky na RD, nezamestnané osoby, poslanci, zamestnanci OcÚ a starosta a i).

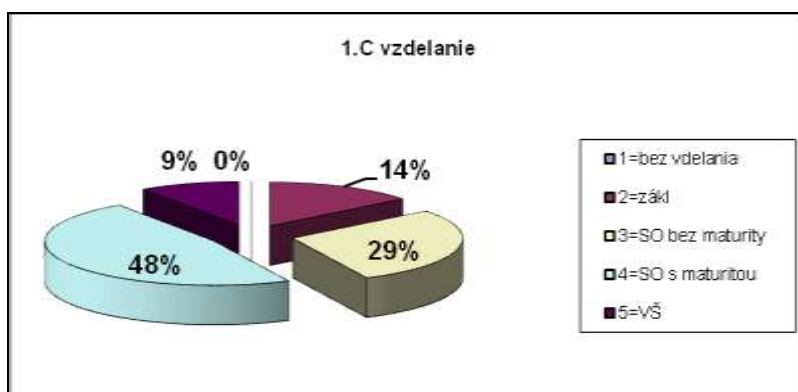
Aj keď bola snaha vytvoriť viac pracovných skupín, stretnutí sa zúčastňovalo stabilne 5 - 6 osôb a tie mali záujem otvorene riešiť problémy viacerých kategórií vzájomným dialógom, vysvetľovaním a argumentáciou. Táto pracovná skupina vypracovala okruhy potrieb v sociálnej oblasti, ktoré považujú občania za potrebné v obci Záhradné riešiť.

2.3 Analýza potrieb obyvateľov – Dotazník

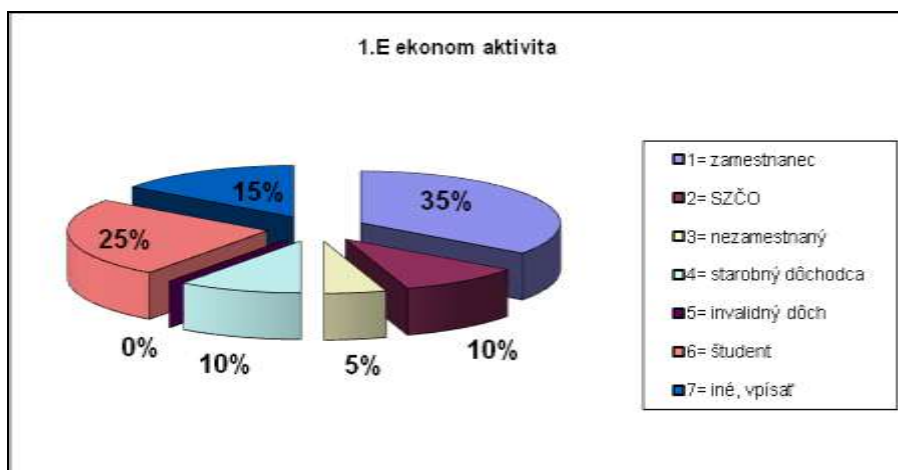
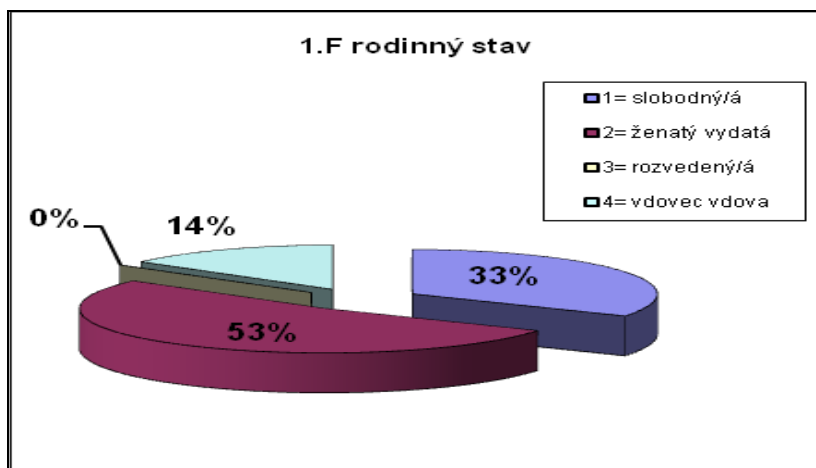
Počas pracovných stretnutí pri analyzovaní problémov súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb v obci a definovaní cieľových skupín, ktoré služby využívajú, resp. potrebujú boli v obci distribuované dotazníky – 50 ks (**Príloha č. 1** – Dotazník). Dotazníky boli distribuované osobne členmi pracovných skupín v období 09 – 11/2010, aby bola zabezpečená spätná väzba ako ku kvalite a porozumeniu otázok, tak aj pomoc pri jeho vypisovaní. Časť dotazníkov bola k dispozícii priamo v kancelárii prvého kontaktu na Obecnom úrade v Záhradnom, aby bola zabezpečená aj transparentnosť a dobrovoľnosť zapojenia sa do zberu údajov. Z uvedeného počtu sme mali k vyhodnoteniu 20 vypísaných dotazníkov, ide o 40% návratnosť. Podľa vyjadrení členov, ktorí dotazníky distribuovali, respondenti mnohým otázkam nerozumeli, boli formulované komplikovane a s identickou citáciou zo zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, čo laikom nič nehovorilo. Z 20-tich respondentov odpovedali na otázky 7 muži a 13 žien (65%), až 52% respondentov patrilo do kategórie 25 – 49 rokov, 19% patrilo do kategórie 18 – 24 rokov, resp. 50 – 60 rokov a 10% bolo veku nižšom ako 18 rokov. Výber respondentov bol náhodný, napriek tomu je zaujímavé že sa nezapojili žiadni občania vo veku nad 60 rokov veku, zapojili sa 81% osôb v produktívnom veku, pričom 10% z nich patrí do kategórie, ktorá sa problematike sociálnych služieb nevenuje. Je pochopiteľné, že v súčasnosti mládež nevenuje pozornosť problematike poskytovania sociálnych služieb a ich kvalite a dostupnosti. V tomto veku majú za to, že sa ich táto problematika netýka, nakoľko tieto problémy v rodine ešte riešia ich rodičia.

Nie menej zaujímavým poznatkom je štruktúra respondentov podľa stupňa vzdelania, 48% zapojených má ukončené stredoškolské vzdelanie s maturitou, 29% vzdelanie bez maturity, 14% základné vzdelanie a 9% vysokoškolské vzdelanie.

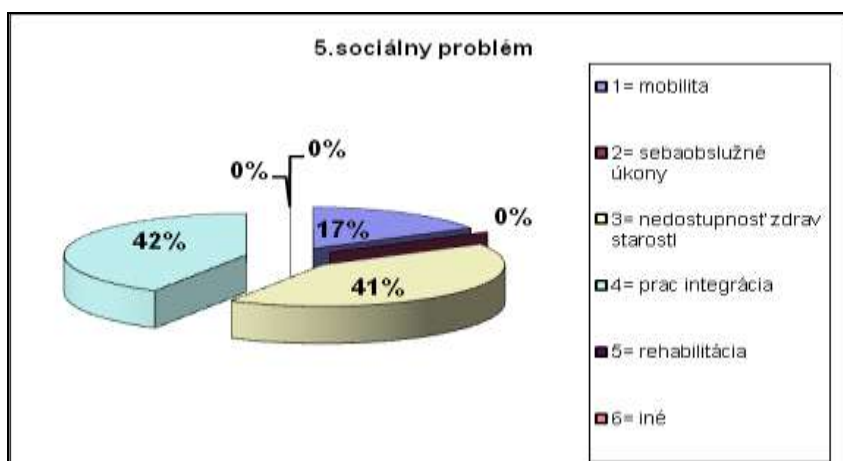
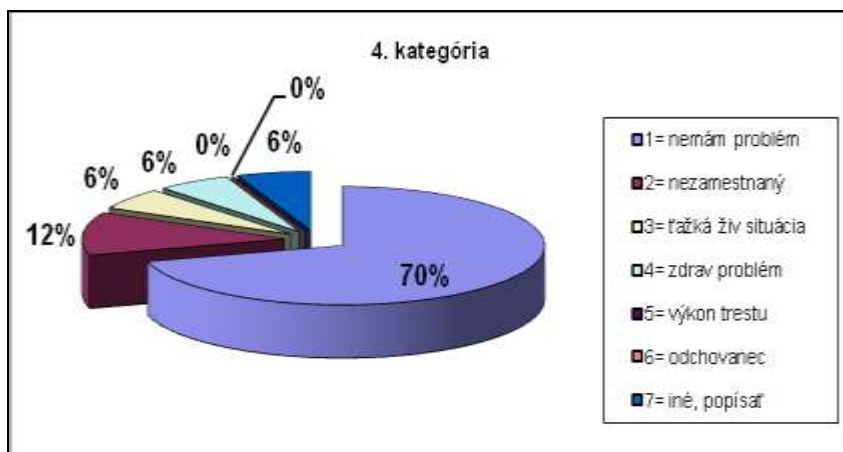

Všetci respondenti majú trvalé bydlisko v obci a až 53% z nich žije v rodine, tj. so statutom ženatý, resp. vydatá, 33% opýtaných má status slobodný/slobodná, a 14% je v stave vdovec/vdova.

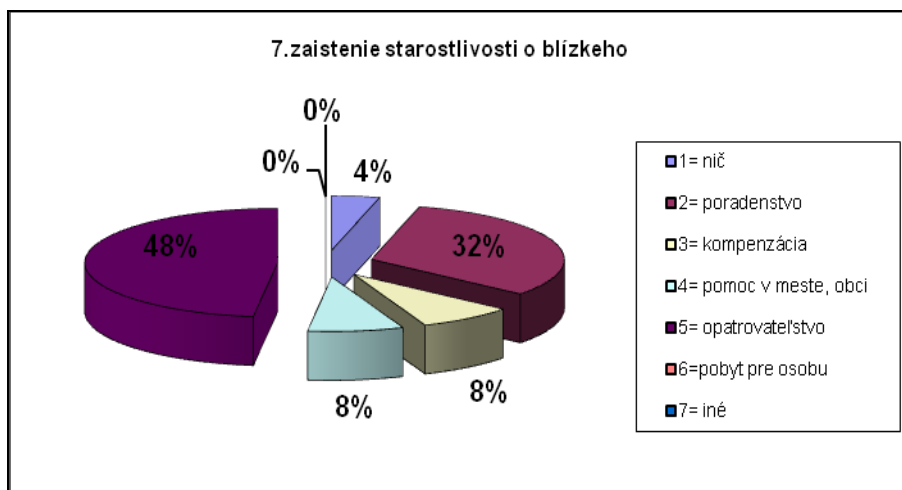
Z 20-tich odpovedajúcich je 60% zamestnaných, 10% je poberateľov dôchodkov / ID, SD) a 25% študuje a 5% patrí do kategórie nezamestnaných. Súčasťou dotazníka bolo aj zisťovanie, či majú občania dostatok informácií o komunitnom plánovaní, o činnosti komunity a záujem spoluprácu. Až 71% z opýtaných odpovedalo, že vie čo je komunitné plánovanie, až 67% jednoznačne odpovedalo, že má záujem spolupracovať na príprave KPSS. Z uvedeného vyplýva, že občania sú v kontakte s obcou, s komunitou, sú informovaní a majú záujem o participovanie na riešení problémov súvisiacich s ich spoluobčanmi.

Súčasťou dotazníka bolo aj zisťovať aké problémy súvisiace so sociálnou oblasťou majú občania v obci. 70% sa vyjadrilo, že nemá problémy, 12% má problém, so zamestnaním sa a zhodne po 6% patrí do kategórie zdravotný problém, iné alebo ťažká životná situácia/strata partnera.

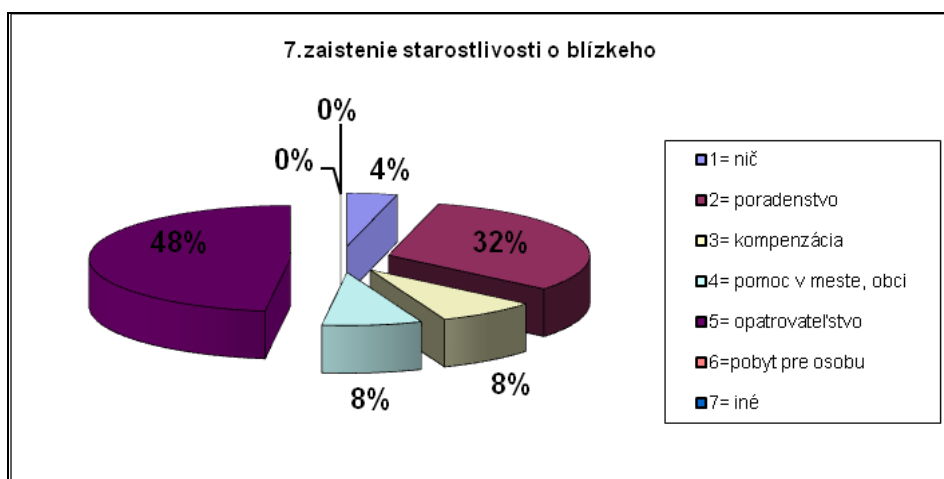

Pri bližšej identifikácii sociálnych problémov, resp. obáv z nich boli vybraté respondentmi : pracovná integrácia / obavy so straty zamestnania a opätovného zaradenia sa na TP – 42%; nedostupnosť zdravotnej starostlivosti – 41%; horšia mobilita – 17%.

Nemenej dôležitou bola aj časť v dotazníku, kde sme zisťovali skúsenosti so spoluprácou s inštitúciami poskytujúcimi sociálne služby a pomoc. Opýtaní vyznačili obec, resp. inú inštitúciu (predpoklad, že ide o sociálnu alebo zdravotnú poisťovňu). Tým, že občania vyznačili obec ako prioritnú inštitúciu je možné sa domnievať, že občania majú plnú dôveru v kvalitu služieb a poradenstva, ktoré im kompetentní v tejto inštitúcii poskytujú. Nakoľko ani jeden z nich nevyznačil UPSVaR, je potrebné sa domnievať, že služby poskytujúce s touto inštitúciou nespájajú so sociálnymi službami pre ostatné kategórie občanov, len s nezamestnanými.

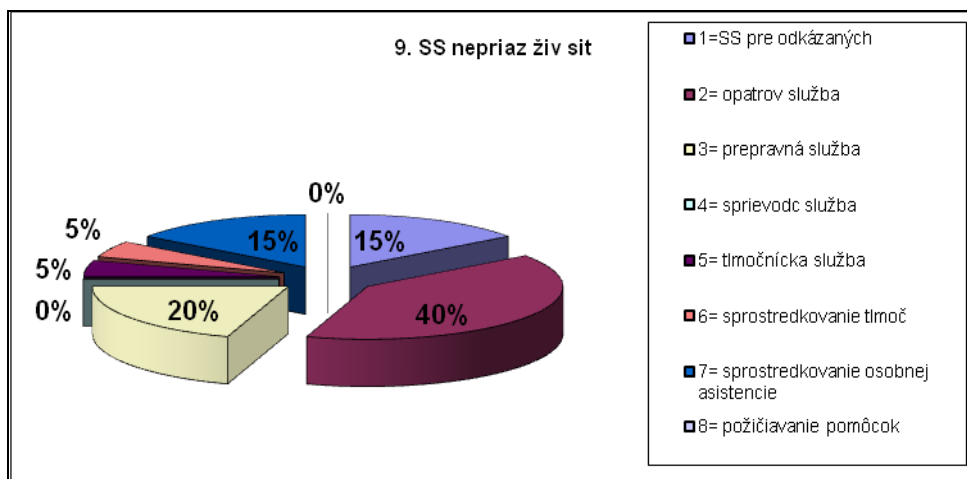

Z dotazníkov vyplynulo pri otázke, aký typ sociálnej služby očakávajú pri riešení starostlivosti o blízku osobu, že najmä opatrovateľstvo (48%), 32 % poradenstvo, kompenzáciu nákladov a pomoc obce (8%). 4% sa vyjadrili, že nič. V prípade potreby dennej starostlivosti o blízkeho by väčšina opýtaných privítala denný stacionár, menší počet mal záujem aj o týždenný pobyt pre člena rodiny. Na otázku či niektorú z uvedených služieb v súčasnosti využívajú, všetci respondenti odpovedali, že NIE.

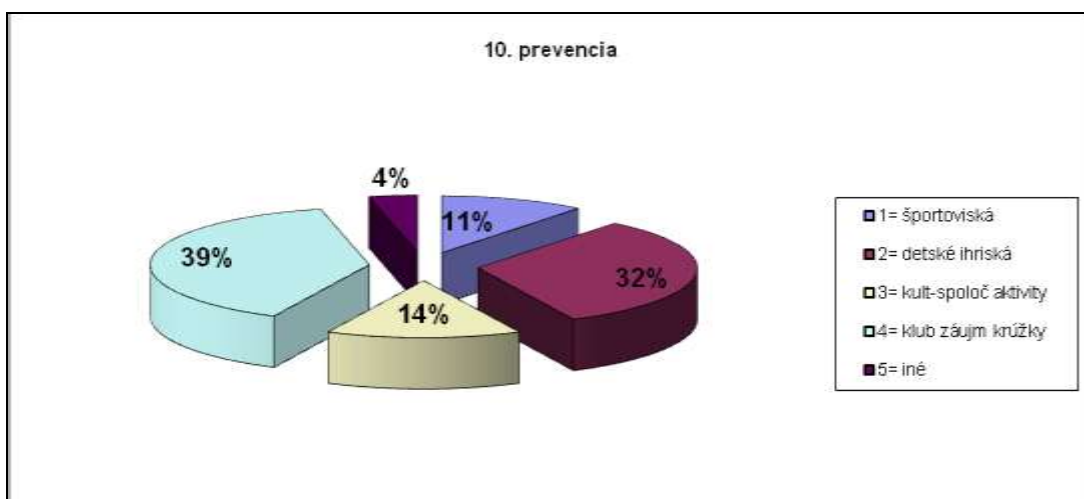
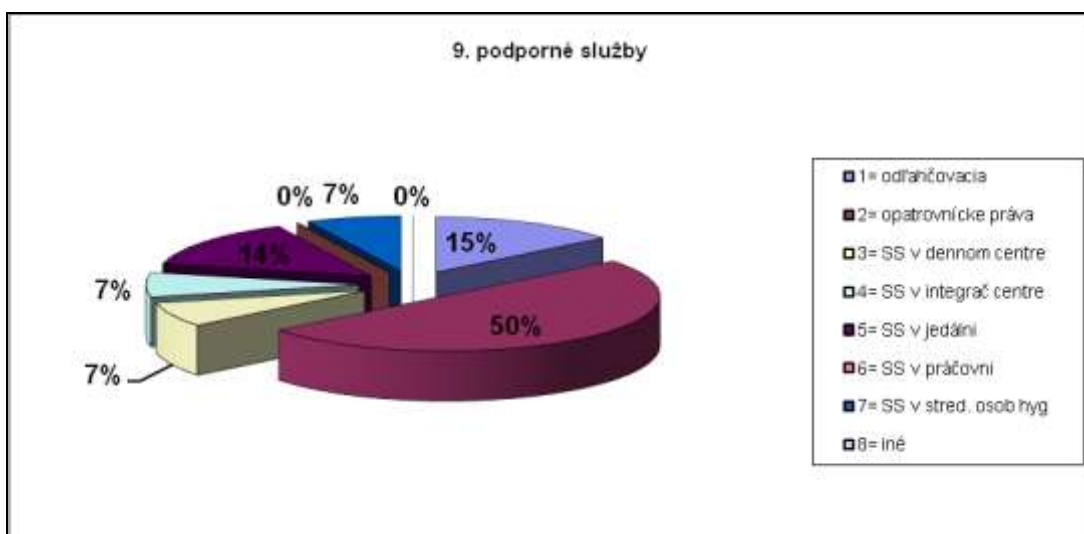

V závere dotazníka sme mali záujem zistiť aké služby považujú za nevyhnutné v spojení so základnými životnými podmienkami, až 90% z nich odpovedalo, že núdzové bývanie, resp. dom na pol ceste. V rodinách s deťmi je preferovaná osobná starostlivosť (62%).

V prípade nepriaznivej životnej situácie by u občanov prevládal záujem o poskytovanie opatrovateľskej (40%), 20% prejavilo záujem o prepravnú službu, sprostredkovanie asistencie a sociálnu službu pre odkázaných by privítalo 15% opýtaných.

Taktiež nás zaujímalo, aké podporné sociálne služby by privítali v obci: najvyšší záujem je o poskytovanie opatrovateľskej služby (50%), resp. dodávky stravy (14%) alebo odľahčovacej služby pri dennej osobnej starostlivosti o blízku osobu (15%).

V rámci prevencie, ktorá ovplyvňuje život v komunite sme mali záujem čo by občania privítali v Záhradnom ako stimul na zlepšenie vzťahov. 39% opýtaných by malo záujem o aktivity v krúžkovej činnosti, resp. 32% má záujem o modernizáciu a dobudovanie detského ihriska. Zvyšné odpovede boli zamerané na športoviská a kultúrno – spoločenské aktivity.

III. IDENTIFIKÁCIA OBLASTÍ V SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH

3.1 Definovanie okruhov problémov

SWOT analýza je jedným zo základných nástrojov strategického plánovania a rozvoja, používaná sa na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb, ktoré spočívajú v danom projekte, pláne, ktorého výsledkom je realizácia konkrétneho cieľa.

Základom SWOT analýzy je jasne definovaný jej cieľ a postup krokov, ktoré to majú zabezpečiť. Ak je cieľ jasne definovaný, SWOT analýza sa môže použiť ako manažérska podpora k dosiahnutiu tohoto cieľa:

Silné stránky /Strengths/ – interné / vnútorné atribúty / vlastnosti organizácie, ktoré jej môžu napomôcť k dosiahnutiu cieľa,

Slabé stránky /Weaknesses/ - interné / vnútorné atribúty / vlastnosti organizácie, ktoré sťažujú dosiahnutie cieľa,

Príležitosti /Opportunities/ – externé podmienky, ktoré môžu dopomôcť organizácii k dosiahnutiu cieľa,

Ohrozenia /Threats/ – externé podmienky, ktoré môžu sťažiť dosiahnutie cieľa.

Na jednom z prvých pracovných stretnutí v obci boli popísané jednotlivými členmi 4 okruhy problémov:

Okruh 1: nezamestnanosť strednej generácie

Okruh 2: Možnosti a život mladých rodín a mládeže v obci

Okruh 3: Starnutie obyvateľstva a zhoršovanie zdravotného stavu

Tieto okruhy boli následne rozdiskutované a k nim boli pridelené cieľové skupiny občanov, ktorých sa týkajú, a to:

- a) CS1 - seniori (ich problémy súvisia hlavne so zhoršením zdravotného stavu, mobility a potreby pomoci druhej osoby/ asistencie) .
- b) CS2 – rodiny s deťmi
- c) CS3 – nezamestnaní, osamelo žijúci občania
- d) CS 4 - mládež

3.2 SWOT analýza cieľových skupín

A) CS1 - seniori

Súčasnosť	
Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
Interné (vnútorné atribúty) vlastnosti skupiny, ktoré jej môžu napomôcť k dosiahnutiu cieľa • Zabezpečená opatrovateľská služba na požiadanie • Fungujúca jedáleň, vývarovňa • Zabezpečený rozvoz stravy • Fungujúci Spolok kresťanských dôchodcov • Možnosť kompenzácií pre seniorov v zmysle zákona č. 447/2008 z úrovne ÚPSVaR • Pozitívny postoj samosprávy k problematike seniorov - záujem z úrovne OcÚ Záhradné o skvalitňovanie a sieťovanie sociálnych služieb pre seniorov • Záujem seniorov o rôzne typy aktivít v obci a okolí • Základné služby v miestnom obchode • Existujúce voľné priestory v obci • Zabezpečiť prepravnú službu • Zabezpečiť donášku do domu (potraviny, lieky, nevyhnutný tovar a pod.)	Interné (vnútorné atribúty) vlastnosti skupiny, ktoré sťažujú dosiahnutie cieľa • Chýbajúci denný stacionár pre dôchodcov v obci alebo okolí • Nedostatočná spolupráca medzi jednotlivými organizáciami, ktoré sa venujú seniorom v okrese Prešov, prepojenie Klubov v mikroregión Stráže • Existujúce bariéry pri vstupoch do objektov (obecny úrad, škola a i.) • Chýbajúca prepravná služba • Neexistujúce možnosti pre seniorov v oblasti vzdelávania sa • Neexistencia Komunitného centra • Absentujúca služba v oblasti požičiavania kompenzačných pomôcok • Nedostatok pobytových služieb pre seniorov (pobytové zariadenia na krátkodobý pobyt - denné, týždenné) • Nedostatočná informovanosť seniorov o poskytovaných službách • Absentuje systém informovanosti o pripravovaných aktivitách pre seniorov a ostatných občanov • Nedostatok finančných prostriedkov na zriaďovanie nových služieb a na doplnenie personálu • Nedostatočná terénna práca a mapovanie potrieb • Nedostatočná osвета v oblasti výchovy populácie k starostlivosti o seniorov (prevažuje očakávanie cudzej pomoci, pred pomocou rodiny) • Absentuje premyslený vzdelávací systém pre ľudí, ktorí pracujú so seniormi, zameraný na zdravotnícke a sociálne služby
Budúcnosť	
Príležitosti (Opportunities)	Ohrozenia (Threats)
Externé podmienky, ktoré môžu dopomôcť skupine k dosiahnutiu cieľa • Zvýšiť mobilitu seniorov prostredníctvom zariadenia /zabezpečenia prepravnej služby v spolupráci s ostatnými obcami v mikroregión • Využiť dostupné finančné zdroje a možnosti financovania so zameraním na seniorov (ESF, granty, VÚC, MPSVaR, MF a pod.) • Využitie možností viac zdrojového financovania aktivít pre seniorov • Overiť poskytovanie adresnej pomoci pri odstraňovaní alebo zmierňovaní sociálnych dôsledkov vo vzťahu k veku v oblastiach:	Externé podmienky, ktoré môžu sťažiť skupine dosiahnutie cieľa • Nedostatok finančných zdrojov • Apatia a rezignácia seniorov, nezáujem • Legislatíva nekorešpondujúca s reálnymi problémami dôchodcov • Byrokracia a administratívna náročnosť pri žiadosti o poskytnutie príspevku pre seniora • Cenová nedostupnosť služieb pre seniorov v neverejných zariadeniach • Nedostatok pobytových zariadení v blízkosti pôvodného bydliska • Ohrozenie dostatku ľudských zdrojov - odchod

- mobility (pohybu, prepravy a orientácie) - komunikácie so spoločenským prostredím - v oblasti sebaobsluhy - prác v domácnosti - v oblasti zvýšených výdavkov • Vybudovať informačné siete so zameraním na problematiku seniorov • Vybudovať Komunitné centrum v obci s kumuláciou využiteľnosti spoločného priestoru s viacerými CS – vzájomné pomáhajúce • Vytvoriť sieť pobočiek dobre fungujúceho Klubu dôchodcov v mikroregióne s pravidelnými aktivitami (divadlo, športové stretnutia, prednášková činnosť, výlety a pod.) • Skvalitniť sociálne služby prostredníctvom do vzdelania miestnych občanov – zdravotná asistencia, opatrovatel'stvo, spoločníčky, dobrovoľníctvo • Vybudovať v mikroregióne Pobytové zariadenie – DSS a Hospic • Príležitosť využiť príklady dobrej praxe zo zahraničia, vrátane výmeny skúseností – nadviazať kontakty s obcou v ČR, resp. PR za účelom aktívnych výmenných stretnutí a kultúrnych podujatí (mikroregióny) • Rozšíriť a skvalitniť ponuku služieb pre seniorov a osamelých občanov s ŤZP (asistencia, poradenstvo, vzdelávanie, požičiavanie pomôcok, telefonická služba a pod.)	kvalifikovaných pracovných síl do zahraničia (lepšie finančné ohodnotenie) • Riziko pri spolufinancovaní projektov zo ŠF – zmena podmienok a úhrad NFP • Neochota a neústretnosť zainteresovaných subjektov • Nezáujem vlastnej rodiny o riešenie problémov jej člena • Nárast populácie seniorov a ich odkázanosti
--	---

B) CS2 –rodiny s deťmi, mládež

Súčasnosť	
Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
Interné (vnútorné atribúty) vlastnosti skupiny, ktoré jej môžu napomôcť k dosiahnutiu cieľa	Interné (vnútorné atribúty) vlastnosti skupiny, ktoré sťažujú dosiahnutie cieľa
• Záujem o život v komunite • Početná skupina novopristaňovaných rodín • Nárast vekovej kategórie ovplyvňujúcej pozitívny demografický vývoj • Fungujúca jedáleň, vývarovňa • Záujem vedenia obce o využitie potenciálu mladých rodín a mládeže • Existencia materskej škôlky • Existencia základnej školy • Základné služby v obchode • Existencia vhodných priestorov na využitie pre túto CS • Narastajúca skupina obyvateľov - mládež • Pokrytie internetom • Záujem obce o udržanie tejto skupiny v obci po ukončení štúdia	• Chýba Komunitné centrum s klubom mladých, resp. miestnosť na stretávanie sa a organizovanie spoločných podujatí • Nedostatočná spolupráca medzi jednotlivými organizáciami, ktoré sa venujú mladým rodinám v okrese Prešov, prepojenie Klubov v mikroregióne Stráže • Existujúce bariéry pri vstupoch do objektov (obecný úrad, škola a pod.) • Neexistujúce a dostupné možnosti pre rodičov na RD/MD v oblasti vzdelávania sa • Chýba Mládežnícke centrum/klubovňa, resp. miestnosť na stretávanie sa a organizovanie voľnočasových podujatí (víkend, prázdniny) • Nedostatok finančných zdrojov na vybavenie a personálne zabezpečenie • Pasivita komunity • Nezáujem o aktivity v obci zo strany mládeže, resp. len podujatia počas prázdnin • Nedostatok finančných prostriedkov na zriaďovanie

	nových služieb (donáška potravín, liekov, opatrovanie detí/ MC a pod.) • Nedostatočná terénna práca (sanácia v rodinách, asistenčná služba v škole a pod.) • Nedostatok chodníkov a bezpečných zón na oddych v obci • Nezáujem o život „ na vidieku“ cez víkend
Budúcnosť	
Príležitosti (Opportunities)	Ohrozenia (Threats)
Externé podmienky, ktoré môžu dopomôcť skupine k dosiahnutiu cieľa	Externé podmienky, ktoré môžu sťažiť skupine dosiahnutie cieľa
• Využiť dostupné finančné zdroje a možnosti financovania so zameraním na seniorov (ESF, granty, VÚC, MPSVaR, MF a pod.) na vybudovanie rodinného centra a personálneho zabezpečenia • Využitie možností viac zdrojového financovania aktivít pre mladé rodiny s deťmi – využitie malých grantov v spolupráci s okolitými obcami / mikroregión Stráže • Overiť poskytovanie adresnej pomoci pri odstraňovaní alebo zmierňovaní sociálnych dôsledkov v rodinách s deťmi • Vybudovať informačné siete so zameraním na problematiku mladých rodín • Vybudovať Rodinné centrum v obci s kumuláciou využiteľnosti spoločného priestoru s viacerými CS – vzájomné pomáhanie • Vytvoriť sieť pobočiek dobre fungujúceho Rodinného Klubu v mikroregióne s pravidelnými aktivitami (divadlo, športové stretnutia, prednášková činnosť, výlety a pod.) • Skvalitniť sociálne služby prostredníctvom do vzdelania miestnych občanov – zdravotná asistencia, opatrovatelstvo, spoločníčky, dobrovoľníctvo s využitím miestnej pracovnej sily s možnosťami práce na čiastočný denný pracovný úväzok • Vybudovať zelené oddychové zóny v obci • Vybudovať detské ihrisko • Vybudovať multifunkčné ihrisko • Vytvoriť pravidelné/tradičné aktivity pre mladé rodiny (Deň matiek, Deň otcov, Deň detí, Generačné olympiády, Letné Záhradné – Gril párty, Filmový festival a pod.) • Zabezpečiť prepravnú službu k MHD - Fintice	• Nedostatok finančných zdrojov • Zvyk na inštitucionálne formy pomoci • Pasivita ľudí /malá participácia na riešení problému/ • Sociálna izolácia ľudí aj organizácií /každý sám za seba/ • Sťahovanie za prácou (mládež po ukončení školy)

C) CS3 –nezamestnaní, osamelo žijúci občania

Súčasnosc'	
Silné stránky (Strenghts)	Slabé stránky (Weaknesses)
Interné (vnútorné atribúty) vlastnosti skupiny, ktoré jej môžu napomôcť k dosiahnutiu cieľa • Záujem o život v komunite, spolupráca pri oslovení obcou • Existencia základnej sociálnej siete (legislatíva, štátne dávky, jednorázová pomoc obce) • Existencia a skúsenosti s terénnou sociálnou prácou • Základné služby v obchode • Záujem obce o pomoc týmto občanom	Interné (vnútorné atribúty) vlastnosti skupiny, ktoré sťažujú dosiahnutie cieľa • Chýba Komunitné centrum, resp. miestnosť na stretávanie sa a organizovanie vzdelávacích podujatí • Nesystémovosť vo financovaní terénnej sociálnej práce a administratívna náročnosť cez ESF • Strata pracovných zručností dlhodobým vylúčením • Strata schopnosti komunikovať • Nízke nároky na životný štandard a nezáujem o zmenu životného štýlu • Nedostatok finančných prostriedkov v obci na personálne pokrytie terénnej sociálnej práce a vytvorenie čiastočných prac. miest v obci • Nedostatočná terénna práca (sanácia v rodinách, asistenčná služba v škole a pod.) • Vysoká miera nezamestnanosti u tejto CS • Nezáujem ostatnej rodiny o jej člena
Budúcnosť	
Príležitosti (Opportunities)	Ohrozenia (Threats)
Externé podmienky, ktoré môžu dopomôcť skupine k dosiahnutiu cieľa • Využiť dostupné finančné zdroje a možnosti financovania so zameraním na DN UoZ (ESF, granty, VÚC, MPSVaR, ROP a pod.) na vybudovanie komunitného centra a jeho personálneho zabezpečenia • Vytvorenie pracovných miest v mikroregióne formou spoločného podniku „Zberné dvory“ • Vytvorenie resocializačných programov v spolupráci s MVO pôsobiacimi v okrese Prešov pre obdobné CS (Charita, Návrat, a i.) • Skvalitniť sociálne služby prostredníctvom do vzdelania miestnych občanov – remeselné činnosti, robotnícke a pomconé profesie, dobrovoľníctvo s využitím miestnej pracovnej sily s možnosťami práce na čiastočný denný pracovný úväzok • Zvyšovať pozitívnu informovanosť majority o práci CS pre obec • Podporiť vytváranie živností poskytujúce služby občanom v mikroregióne (miestny monopol)	Externé podmienky, ktoré môžu sťažiť skupine dosiahnutie cieľa • Nedostatok finančných zdrojov • Zvyk na inštitucionálne formy pomoci • Strata záujmu o spoluprácu pri riešení vlastných krízových situácií zo strany klientov • Sociálna izolácia ľudí aj organizácií /každý sám za seba/ • Nezáujem o riešenie sociálnej situácie občanov soc. vylúčených zo strany organizácií poskytujúcich soc. služby

D) CS4 – Mládež

Súčasnosť	
Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
Interné (vnútorné atribúty) vlastnosti skupiny, ktoré jej môžu napomôcť k dosiahnutiu cieľa - Narastajúca skupina obyvateľov - Pokrytie internetom - Dostupnosť do mesta – MHD - Záujem obce o udržanie tejto skupiny v obci po ukončení štúdia	Interné (vnútorné atribúty) vlastnosti skupiny, ktoré sťažujú dosiahnutie cieľa - Chýba Mládežnícke centrum/klubovňa, resp. miestnosť na stretávanie sa a organizovanie voľnočasových podujatí (víkend, prázdniny) - Nedostatok finančných zdrojov na vybavenie a personálne zabezpečenie - Nezáujem skupiny a pasivita - Neschopnosť realizovať aktivity na báze dobrovoľníctva a vlastného rozvoja - Nedostatok externých a interiérových priestorov (parky, ihriská, čajovňa a i.) - Minimálna aktivita ostatných členov rodiny - Neprepojenosť, ani informačná, medzi okolitými obcami ohľadom podujatí pre mládež – mikroregión - Nezáujem o život „ na vidieku“ cez víkend - Nezáujem o knižnicu a jej zbierky
Budúcnosť	
Príležitosti (Opportunities)	Ohrozenia (Threats)
Externé podmienky, ktoré môžu dopomôcť skupine k dosiahnutiu cieľa - Vybudovanie klubovne v priestoroch OcÚ, resp. bývalej fary a jej dovybavenie cez granty a OP V - Vytvorenie pracovných miest v mikroregióne formou spoločného podniku „ IKT Klubovňa“ - Vytvorenie letných obecných aktivít spojených s brigádami a kultúrnymi podujatiami – výchovnovzdelávacie programy - budovanie parkov a ihrísk, diskotéky, filmové festivaly, vlastná videotvorba – Fintický Oskar , hudobné festivaly – Stražovský supertalent , separovaný zber, náučné trasy, čistenie okolia a pod. - Nadviazanie spolupráce s mládežníckymi organizáciami na SR a v ČR a PR – Intereg III. - Zvyšovať pozitívnu informovanosť majority o práci CS pre obec - Vytvorenie nadačného, podporného fondu pre nadané deti a mládež – oceňovanie úspechov a dobrých skutkov	Externé podmienky, ktoré môžu sťažiť skupine dosiahnutie cieľa - Nedostatok finančných zdrojov - Zvyk na inštitucionálne formy pomoci - Nezáujem CS o zapojenie sa

IV. ZDROJE A ROZPOČET OBCE

4.1 Finančné zdroje

Základom finančného hospodárenia obce je rozpočet obce (§ 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení), ktorý sa zostavuje na obdobie jedného kalendárneho roka. Pred schválením je rozpočet obce zverejnený najmenej na 15 dní spôsobom v obci obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia obce vyjadriť; to platí aj o záverečnom účte obce, ako aj o návrhu na vyhlásenie dobrovoľnej zbierky. Prebytky rozpočtu obce možno previesť do mimorozpočtového peňažného fondu obce alebo do rozpočtu obce na ďalší kalendárny rok. Obec vedie účtovníctvo podľa osobitného zákona. (Zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve), ročnú účtovnú závierku obce overuje audítor. (Zákon č. 466/2002 Z.z. o audítoroch), audítor overuje aj ďalšie skutočnosti ustanovené osobitným zákonom (napr. zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy).

Postavenie rozpočtu obce, jeho tvorbu a obsah, pravidiel rozpočtového hospodárenia, tvorbu a použitie mimorozpočtových zdrojov, spôsob finančného vyrovnávania medzi obcami, vzťahy k štátnemu rozpočtu a k rozpočtu samosprávneho kraja ustanovuje osobitný zákon (napr. zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy).

Obec okrem štátnych zdrojov, ktoré vyplývajú z legislatívy spravovanej MF SR (% podiel z dane z príjmu obyvateľstva, s počtu obyvateľov žijúcich trvale na území katastra obce) má k dispozícii aj vlastné finančné zdroje, ktoré získava z daní, ktorých výber bol kompetenčne presunutý z MF SR (zástupca štátu) na obce a mestá, z vlastnej podnikateľskej činnosti a z pokút a sankcií.

Kontrolnú činnosť okrem štátom stanovených orgánov (NKÚ a MF SR) vykonáva aj hlavný kontrolór, ktorého postavenie a činnosť sú definované v § 18 zákona č. 369/1990 Zb. Hlavný kontrolór je zamestnancom obce a vzťahujú sa na neho všetky práva a povinnosti ostatného vedúceho zamestnanca podľa osobitného predpisu. Kontrolnú činnosť vykonáva nezávisle a nestranne v súlade so základnými pravidlami kontrolnej činnosti.

Kontrolnou činnosťou sa rozumie kontrola zákonnosti, účinnosti, hospodárnosti a efektívnosti pri hospodárení a nakladaní s majetkom a majetkovými právami obce, ako aj s majetkom, ktorý obec užíva podľa osobitných predpisov, kontrola príjmov, výdavkov a finančných operácií obce, kontrola vybavovania sťažností a petícií, kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov vrátane nariadení obce, kontrola plnenia uznesení obecného

zastupiteľstva, kontrola dodržiavania interných predpisov obce a kontrola plnenia ďalších úloh ustanovených osobitnými predpismi.

Granty, štrukturálne fondy – ide o nenávratné finančné príspevky zo zdrojov EÚ, resp. od iných tuzemských a zahraničných donorov, ktorých účelom je zlepšiť prácu samosprávy a zvýšiť kvalitu života v obci/ meste. Štrukturálne fondy v programovacom období 2007 – 2013 svojou výškou zásadným spôsobom zvyšujú finančný potenciál samosprávy a znižujú disparity na území SR a medzi regiónmi v členských krajinách EÚ. Je potrebné si ale uvedomiť, že je nevyhnutné zo strany samosprávy vytvárať podporné nástroje na tvorbu finančných zdrojov v svojom katastri tak, aby postupne nahradili zdroje, ktoré majú dočasný charakter. Štátna politika a dotácie smerujú k tomu, aby finančné prostriedky vytvárané občanmi a subjektmi žijúcimi a pôsobiacimi v katastri obce/mesta ostali v obci na jej hospodársky a sociálny rozvoj.

4.2 Prehľad čerpania rozpočtu obce

P.č.	Ukazovateľ	2007 v tis. SKK	2008 v tis. SKK	2009 v €	2010 v €
1.	Celkový objem finančných prostriedkov obce v rokoch, z toho:	9 874	10 378	453 549	319 295
1.1.	Rozpočet obce	6 543	7 309	231 442	211 929
1.2.	Granty, dotácie, ŠF a pod. spolu:	3 331	3 039	222 107	107 966
1.2.1.	sociálna terénna práca	0	0	0	0
1.2.2.	osobitný príjemca, hmotná núdza, školské potreby	28	19	461	790
1.2.3.	Materská škola, Základná škola	3 030	2 777	92 895	91 393
1.2.4.	Príspevok ÚPSVaR, nástroje APTP	152	125	892	2 332
1.2.5.	Výkon prenesených kompetencií	121	148	17 859	13 448
1.3.	Iný príspevok	0	0	110 000	0
1.3.1	VÚC	0	0	105 000	0
1.3.2	Enviromentálny fond	0	0	5 000	0

Údaje: Obec Záhradné

Z rozpočtu obce vyplýva, že vlastný rozpočet, tj. jeho tvorba priamo v obci tvorí cca 66% a 34 % tvoria granty a dotácie zo ŠF. Z hľadiska porovnávania období 2007 – 2010 je rozpočet približne rovnaký, len v roku 2009 došlo k výraznému nárastu cca o 130 000,00 €, čo bolo spôsobené finančnými príspevkami z iných zdrojov. Obec Záhradné za sledované obdobie nevyužívala terénnu sociálnu prácu, ktorá bola financovaná zo ŠF ESF s podporou SORO FSR. Využíva však nástroje zákona o službách zamestnanosti (č. 5/2004 Z.z. v platnom znení) za účelom zvýšenia motivácie a zručností svojich nezamestnaných občanov. Ich práca v obci počas aktivačných prác je vysoko hodnotená nielen vedením obce ale aj ostatnými občanmi žijúcimi v obci. Obec dlhodobo využíva aj nástroj osobitného príjemcu v obci. Roky 2009 a 2010 sú atypické čo do porovnávania, nakoľko išlo o roky , kedy SR prešla na novú menu „ euro“ a taktiež sa na rozpočte roku 2010 prejavil dopad hospodárskej krízy aj na Slovenskú republiku. KPSS obce sa zaoberá sociálnymi službami, tie financovali z vlastného rozpočtu (zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v platnom znení a súčinnosťou od 1.1.2009 preniesol kompetencie na samosprávy), nakoľko na obce a mestá neboli delimitované s finančnými zdrojmi zo strany štátu (podobne ako pri ostatných kompetenciách, napr. stavebné povolenie, evidencia v katastri, overovanie apod.). Výpadok týchto finančných prostriedkov nahradil štát možnosťou poskytnutia NFP zo štrukturálnych fondov (rekonštrukcie objektov slúžiacich na poskytovanie sociálnych služieb – DSS, stacionáre, komunitné centrá a pod., resp. na mzdy zamestnancom poskytujúcim tieto služby – terénna sociálna práca, opatrovatel'ky, asistenti, dobrovoľníci, pomocné činnosti apod.) alebo z národných projektov v rámci APTP cez UPSVaR .

Finančné zdroje z grantov a dotácií, resp. ŠF tvoria dlhodobo cca 34% -ný podiel príjmov z celkového rozpočtu obce, čo je nutné brať do úvahy vzhľadom k tomu, že programovacie obdobie je ohraničené rokom 2013 (posledné výzvy) a ich financovaním do roku 2015. Je nutné si uvedomiť, že ak nebudú žiadne iné zdroje po roku 2013 z EÚ bude nutné aktívne spolupracovať hlavne s podnikateľskými subjektami na rozvoji obce. Doteraz obec Záhradné čerpala príspevok zo zdrojov PSK len v roku 2009. Náklady a nároky obyvateľov obce na sociálne služby, vzhľadom k demografickému vývoju a predlžujúcemu sa veku odchodu do dôchodok, budú narastať a preto je nevyhnutné hľadať riešenie, resp. systém ich financovania. V rokoch 2009 a 2010 tvorili náklady na sociálne služby len 5% z vlastného rozpočtu obce, čo nespĺňa kritéria na výdavky na sociálne služby. Okrem toho obec v porovnávanom období nerealizovala ani raz terénnu sociálnu prácu v obci, čo sa javí zase jako nevyhnutná služba vzhľadom k nárastu počtu dlhodobo evidovaných občanov , resp. nárastu neprispôsobivých.

Z odporúčaní analytikov zaoberajúcich sa kvalitou služieb v samospráve a pokrytí potrieb občanov žijúcich na jej území vyplýva, že obec by mala každoročne pri schvaľovaní rozpočtu vyčleniť min. 10% na sociálnu službu a príspevky eliminujúce sociálne vylúčenie a zhoršenie sociálneho postavenia svojich občanov. Minimálne do roku 2015 je nutné takéto zdroje vyčleniť aj v súvislosti s možnosťou zapojenia sa do čerpania ŠF z jednotlivých operčných programov, najmä OP ZaSI a ROP .

V. STRATEGICKÁ ČASŤ

5.1 Všeobecná časť

Vízia:

Obec Záhradné bude pri vytváraní služieb a programov pre svojich obyvateľov rešpektovať dôležitosť celoživotného vzdelávania v oblasti sociálnych služieb i zlepšovania medzigeneračného dialógu. Všetky programy a služby budú nastavené tak, aby umožňovali ich užívateľom a účastníkom zotrvať v ich prirodzenom prostredí so všetkými sociálnymi, citovými i rodinnými väzbami.

Globálny cieľ:

Tvorba a zlepšovanie preventívnych i účinných pomocných programov a služieb pre seniorov, zdravotne postihnutých, mládež a mladé rodiny v obci Záhradné.

5.2 Priority a ciele

Priorita 1: Tvorba vzdelávacích programov pre sociálne znevýhodnených obyvateľov obce

Zdôvodnenie:

Vzdelávanie pre všetky definované cieľové skupiny bolo pri stretnutiach pracovných skupín pripravujúcich Komunitný plán sociálnych služieb definovaný ako účinný nástroj eliminujúci sociálnu izoláciu a zároveň poskytujúci nástroje na zvyšovanie umiestniteľnosti na trhu práce ako aj zvládanie nových technológií pre bežný život.

Opatrenie 1.1.: Rozšírenie a skvalitnenie vzdelávacích programov pre seniorov, osamelých občanov a zdravotne postihnutých

Aktivita 1.1.1. Identifikácia vzdelávacích potrieb a záujmov CS

Aktivita 1.1.2. Príprava vzdelávacích projektov podľa záujmu potenciálnych účastníkov a získanie zdrojov na realizáciu

Aktivita 1.1.3. Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti IKT, cudzích jazykov, využívatelia nových technológií

Aktivita 1.1.4. Vyhodnotenie vzdelávacích kurzov a rozhodnutie o ich pokračovaní

Opatrenie 1.2.: Rozšírenie a skvalitnenie vzdelávacích programov pre nezamestnaných a mládež

Aktivita 1.2.1. Realizácia akreditovaného opatrovateľského kurzu na zvládanie osobnej starostlivosti o príbuzných v dôchodkovom veku

Aktivita 1.2.2. Príprava a realizácia vzdelávacích aktivít pre mládež v Medzigeneračnom komunitnom centre

Aktivita 1.2.3. Školiaci kurz pre personál denného stacionára a DSS

Priorita 2: Zabezpečenie dennej starostlivosti o seniorov a zdravotne postihnutých

Zdôvodnenie:

Potreba zvyšovania úrovne služieb poskytovaných zvyšujúcej sa cieľovej skupiny seniorov a zdravotne postihnutých bola hlavnou motiváciou pre určenie tejto priority, ktorý vyjadruje aj trend v presune starostlivosti o odkázaných členov domácnosti z jej členov na subjekty oprávnené k tejto činnosti.

Opatrenie 2.1.:Zriadenie denného stacionára v obci Záhradné

Aktivita 2.1.1. Spracovanie dokumentácie vrátane prevádzkového poriadku, nákladov a identifikovania zdrojov na vytvorenie denného stacionára

Aktivita 2.1.2. Spracovanie žiadosti o získanie zdrojov na investičné náklady a zariadenie pre vytvorenie denného centra

Aktivita 2.1.3.: Investičné práce a zriadenie denného stacionára

Opatrenie 2.2.: Zriadenie Domova sociálnych služieb pre obyvateľov mikroregiónu Stráže

Aktivita 2.2.1. Nájdenie vhodného objektu pre DSS, spracovanie projektovej dokumentácie s identifikáciou investičných a prevádzkových nákladov a možných zdrojov na zriadenie DSS

Aktivita 2.2.2. Spracovanie žiadosti o získanie zdrojov na investičné náklady a zariadenie DSS

Aktivita 2.2.3.: Investičné práce a zriadenie DSS

Opatrenie 2.3.: Rozšírenie ponuky sociálnych služieb pre seniorov a zdravotne postihnutých

Aktivita 2.3.1. Zriadenie terénnej opatrovateľskej služby a poradenstva, zazmluvnenie akredit. Subjektu

Aktivita 2.3.2. Zabezpečenie donášky stravy využitím aktívnych prác

Aktivita 2.3.3. Zabezpečenie prepravnej služby pre seniorov, osamelých občanov a zdravotne postihnutých, zazmluvnenie akreditovaného subjektu

Aktivita 2.3.4. Zabezpečenie zdravotnej asistencie pre CS

Aktivita 2.3.5. Spracovanie VZN o poplatkoch za sociálne služby

Priorita 3: Posilnenie komunitnej medzigeneračnej súdržnosti

Zdôvodnenie:

Podpora komunitného života a medzigeneračného dialógu ako preventívneho nástroja sociálnej izolácie a zároveň prostriedku na zatraktívnenie modelu vidieckeho komunitného života bola motiváciou pre výber tejto priority v pracovných skupinách pri príprave KPSS.

Opatrenie 3.1.: Zabezpečenie medzigeneračného dialógu zriadením Rodinného medzigeneračného centra pre seniorov a mladé rodiny

Aktivita 3.1.1. Identifikácia vhodného objektu, spracovanie projektu dokumentácie na výstavbu resp. rekonštrukciu objektu

Aktivita 3.1.2. Spracovanie žiadosti o získanie zdrojov na investičné náklady a zariadenie pre vytvorenie Komunitného centra pre seniorov a mladé rodiny

Aktivita 3.1.3. Investičná výstavba resp. rekonštrukcia a vybavenie objektu KC

Aktivita 3.1.4. Zaškolenie personálu Komunitného centra, vypracovanie programu, schválenie obecným zastupiteľstvom

Opatrenie 3.2.: Tvorba a posilnenie komunikačných kanálov pre oblasť sociálnych služieb a podpory medzigeneračného dialógu

Aktivita 3.2.1.: Pravidelný up-grade web stránky obce, zriadenie sekcie sociálnych služieb s ponukou a kontaktami

Aktivita 3.2.2.: Prepojenie web obce a web ostatných subjektov poskytujúcich služby

Aktivita 3.2.3.: Využívanie obecnej nástenky s ponukou aktivít

Priorita 4: Vytvorenie nástrojov na efektívnu prevenciu sociálno-patologických javov v mladých rodinách a u mladých ľudí v obci

Zdôvodnenie:

Práca s mládežou v špecializovanom klube mladých ako súčasť medzigeneračného Komunitného centra a podpora mladých rodín a rodín so sociálne málo podnetného prostredia pri zabezpečovaní základných potrieb na zabezpečenie chodu domácnosti

Opatrenie 4.1.: Zabezpečenie medzigeneračného dialógu zriadením Komunitného centra pre seniorov a mladé rodiny s klubom mladých

Aktivita 4.1.1. Spracovanie technickej projektovej dokumentácie KC s priestorom pre Klub mladých

Aktivita 4.1.2. Spracovanie žiadosti o získanie zdrojov na výstavbu KC

Aktivita 4.1.3. Investičné práce a zriadenie KC v obecnom objekte

Opatrenie 4.2.: Zriadenie fondu na zabezpečenie základných potrieb pre rodiny v núdzi

Aktivita 4.2.1. Spracovať projekt na podporu z OP ŽP k vytvoreniu mikroregionálneho recyklačného dvora

Aktivita 4.2.2. Spracovať štatút a založiť mikroregionálny „Fond pomoci HUMANA“

Aktivita 4.2.3. Zriaďiť prevádzku - zber, oprava, predaj a distribúcia recyklovaných odevov, nábytku a potrieb pre domácnosť v rámci mikroregiónu Stráže

VI. AKČNÝ PLÁN

Príloha č. 2

VII. MONITOROVANIE A HODNOTENIE KPSS

Plnenie zámerov, cieľov a opatrení, ktoré vyplývajú z Komunitného plánu sociálnych služieb obce Záhradné, bude hodnotené na zasadnutí obecného zastupiteľstva 1x ročne, vždy v mesiaci október bežného roku.

Na rokovanie zastupiteľstva bude predložená správa o plnení úloh komunitného plánu sociálnych služieb, aktuálnej situácii a aktualizácii úloh obce v oblasti sociálnych služieb na budúce obdobie.

Záver

Komunitný plán sociálnych služieb obce Záhradné je výsledkom spolupráce objednávateľa, OZ Partnerstva sociálnej inklúzie subregiónu Šariš a občanov, ktorí sú prijímateľmi sociálnych služieb. Plán bol pripravovaný na základe stretnutí riadiacej skupiny, resp. pracovnej skupiny, individuálnych konzultácií, spoločných dialógov, partnerstva a kooperácie.

Plánovanie sociálnych služieb v obci, je priebežný proces. Komunitný plán sociálnych služieb je prvý výstup, ktorý je potrebné priebežne aktualizovať v súvislosti s meniacou sa situáciou v sociálnej oblasti. Menšie obce alebo malé mesta nemôžu mať kapacitu na poskytovanie širokej škály sociálnych služieb pre rôzne cieľové skupiny. Je preto vhodné hľadať možnosti regionálnej spolupráce s ďalšími samosprávami a vytvoriť podmienky, aby mohli začať pôsobiť v obci aj pobočky poskytovateľov z okolia a vytvoriť tak dostupnosť týchto služieb občanom obce.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

1.F. Uličný, Dejiny osídlenia Šariša, Košice 1990

Vlastivedný slovník obcí na Slovensku III. Bratislava 1978

2. Dokument PHSR Mikroregión Stráže

3. PHSR Záhradné 2008 – 2015

4. www.statistics.sk

5. www.obeczahradne.sk

6. www.saris.eu.sk

ZOZNAM PRÍLOH

1. Dotazník

2. Akčný plán